Dosarul nr. 5r-1937/2023 4-23047911-12-5r-31032023

Decizie
În numele Legii

11 decembrie 2023
mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău sediul Buiucani, în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Negru Alexandru
Grefier Vartolomei Ion

În lipsa:
Persoanei acuzate contravențional Botnarenco Ion
Agentului constatator Jenari Vladimir

examinând în ședință de judecată publică în limba de stat, cauza contravențională inițiată în temeiul recursului depus de Botnarenco Ion, împotriva deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 de agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru" a INSP al IGP, prin care Botnarenco Ion, născut la *****, a fost sancționat cu amendă de 375 lei și 3 PP, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravențional al RM, a

constatat:

1. La 04.03.2023, de către agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru" a INSP al IGP, a fost întocmită decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856. Potrivit acesteia, agentul constatator a stabilit că Botnarenco Ion, născut la *****, la 04.03.2023 ora 15:49 min., în mun. Chișinău, intersecția str. I. Creangă – str. V. Belinski, conducând mijlocul de transport de marca Toyota cu n/î *****, a ignorat indicatorul 3.20.2, încălcînd prevederile pct. 25 din Regulamentul circulației rutiere. Faptele respective au fost calificate de agentul constatator la prevederile art. 240 alin. (1) CC. Prin aceeași decizie Botnarenco Ion, născut la ***** a fost sancționat cu amendă de 375 lei, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM.
2. La 20.03.2023, Botnarenco Ion a depus o cerere de recurs împotriva deciziei de sancționare. A solicitat anularea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 de agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru" a INSP al IGP, cu încetarea procesului contravențional.
3. În ședința de judecată, apărătorul persoanei în privința căreia s-a întocmit decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator – Botnarenco Ion, avocatul Ciochina Snejana, a menționat că agentul constatator a întocmit decizia cu încălcarea prevederilor art. 440 CC al RM, nu au fost administrate probe. Fără acordul clientului acesteia, agentul constatator a purces la examinarea cazului în procedura simplificată. În concluzie, a solicitat anularea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 de agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru" a INSP al IGP, prin care Botnarenco Ion.

4. În ședința de judecată persoana în privința căreia s-a întocmit decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator – Botnarenco Ion, nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței de judecată motivele neprezentării sale, deși a recepționat citația expediată în adresa sa la 08.06.2023.

5. Agentul constatator Jenari Vladimir, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei (f.d. 11, 12), în şedinţă de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale.

6. Potrivit prevederilor art. 455 s-a dispus examinarea cauzei contravenționale în lipsa agentului constatator și a persoanei în privința căreia s-a întocmit decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator.

7. Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată consideră necesar de a admite recursul și de a anula decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 de agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru” a INSP al IGP, cu încetarea cauzei contravenționale, din următoarele considerente de fapt şi de drept.

Cu referire la ordinea de examinare a cererii

8. Se reține că materialele cauzei transmise de către agentul constatator în adresa instanței, demonstrează că în speță nu a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, iar agentul constatator, examinând cauza contravențională a emis doar decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 de agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru” a INSP al IGP.

9. Se reține că art. 446 CC stabilește cazurile în care nu se încheie proces-verbal cu privire la contravenţie. Potrivit normei respective, în cazul constatării unei fapte contravenţionale, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie: a) dacă răspunderea contravenţională a fost înlăturată conform art.20^1–31^1; b) în cazul emiterii de către procuror a ordonanţei de a refuza începerea urmăririi penale, de a înceta urmărirea penală din cauză că fapta constituie o contravenţie, precum şi în cazul liberării de răspundere penală a persoanei cu tragerea la răspundere contravenţională. În cazurile indicate, procurorul emite o ordonanţă motivată privind pornirea procesului cu privire la contravenţie, cu excepţia contravenţiilor soluţionate în modul prevăzut la art.29 şi 31^1; c) dacă fapta contravenţională a fost examinată în baza constatărilor personale ale agentului constatator; d) în cazul contravenţiei flagrante; e) în cazul contravenţiilor constatate la punctele de trecere a frontierei de stat, dacă persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional recunoaşte contravenţia săvârşită şi acceptă sancţiunea sub formă de amendă stabilită de agentul constatator, cu eliberarea chitanţei de încasare a amenzii conform art.447.

10. În condițiile în care, la dosar nu sunt indicii că agentul constatator ar fi soluționat contravenția în ordinea procedurii flagrante, iar în decizia emisă nu sunt făcute referiri la soluționarea de către agent a cauzei contravenționale în ordinea contravenției flagrante, art. 440^1 alin. (4) CC, deoarece piesele dosarului nu atestă persistența la speță a uneia din situațiile reglementate la art. 446 lit. a), b), d) și e) CC, instanța de judecată, prin metoda deducerii, a conchis că agentul constatator a soluționat cauza dată în ordinea art. 446 lit. c) CC și capitolului VI^1 din CC care reglementează Procedurile simplificate de constatare și examinare a contravenției.

11. În ordinea celor menționate, luând în calcul practica Curții de Apel Chișinău (care indică asupra faptului că în cazul deciziilor emise de agenții constatatori, prima instanță are

calitatea de instanță de recurs), instanța de judecată, pornind de la prevederile exprese ale art. 451/3 și 451/4 CC, tratează cererea formulată de Botnarenco Ion ca pe un recurs și o va examina în ordinea stabilită de articolele enunțate.

12. Se reține că potrivit prevederilor art. 451/4 CC recursul declarat se examinează de către un judecător conform capitolului VIII din titlul II cartea a doua, care se aplică în mod corespunzător, cu excepţiile prevăzute la prezentul capitol.

13. Art. 474 alin. (1) lit. k) CC stabilește că în decizia instanţei de recurs se va indica menţiunea că decizia este irevocabilă.

14. În ordinea celor menționate, pornind de la voința manifestată de legiuitor în normele precitate, instanța de judecată, în urma soluționării prezentei cauze contravenționale, va emite o decizie cu caracter irevocabil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului.

15. Cu referire la termenul de depunere a recursului, se reține că potrivit prevederilor art. 451/3 alin. (1) CC deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale.

16. Instanța de judecată reține că exercitarea unei căi de atac, este indisolubil legată de cunoașterea faptului emiterii actului producător de efecte juridice. Ori, ar fi alogic și contrar art. 6.1 și 6.3 lit. a) și b) din CEDO, să se îngrădească calea de atac, pe temei de nerespectare a termenului de exercitare a acesteia, în condițiile în care justițiabilul nici măcar nu cunoștea despre emiterea actului producător de efecte juridice.

17. Pornind de la cele menționate, aplicând direct (art. 4.2 din Constituție) art. 6.1 și 6.3 lit. a) și b) din CEDO, instanța de judecată consideră că, în speță, termenul de depunere a recursului, urmează a fi calculat din data aplicării sancţiunii, în cazul în care această acțiune a fost realizată în prezența persoanei acuzate contravențional, sau din data de cînd persoana respectivă a fost informată în mod corespunzător (în ordinea art. 382 alin. (7) CC) despre decizia agentului statului și despre sancțiunea aplicată.

18. Instanța de judecată reține că în speță, cercetarea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 denotă că aceasta a fost întocmită și emisă în prezența lui Botnarenco Ion, fapt confirmat prin semnăturile acestuia la rubricile respective a deciziei din 04.03.2023.

19. Se reține că decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 din 04.03.2023 a fost emisă la 04.03.2023, în prezența lui Botnarenco Ion, fapt confirmat prin semnăturile aplicate de ultimul în decizia nr. DCA01235856. Potrivit ștampilei de intrare aplicată de DP „Centru” a INSP al IGP, contestația a fost înregistrată cu nr. 991 la 20.03.2023.

20. În condițiile în care instanța de judecată a reținut că Botnarenco Ion a înaintat recursul la 20.03.2023, iar decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 a fost emisă la 04.03.2023, instanța de judecată apreciază că recursul înregistrat la DP „Centru” a INSP al IGP la 20.03.2023 (f.d. 6) a fost formulat în interiorul termenului de atac stabilit de lege.

Cu referire la fondul cererii

21. Se reţine că în conformitate cu art. 451/1 CC (1) În cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiţii: a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; b) persoana

acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvîrşirea contravenţiei; c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator; d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439/7. (2) În cazul săvîrşirii contravenţiei de către un minor, procedura simplificată poate fi aplicată doar în condiţiile asistării acestuia de către reprezentantul său legal. (3) În cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii a doua.

22. Potrivit art. 451/2 CC (1) Decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă, numărul legitimaţiei sau al unui alt act care stabileşte identitatea acestuia; c) numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată; g) declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului. (2) În decizia privind examinarea contravenţiei nu se admit rectificări, adăugiri şi alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se emite o nouă decizie în care se face consemnarea respectivă. (3) În cazul în care contravenientul este un minor, se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa reprezentantului legal al acestuia. (4) În cazul în care contravenientul este asistat de un avocat, se va consemna identitatea acestuia. (5) Partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenţionale, decizia agentului constatator de sancţionare a contravenientului, contul de virament al instituţiei bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare. (6) Decizia se semnează de către agentul constatator şi contravenient şi se înmînează o copie contravenientului şi victimei, dacă există. (7) În cel mult 24 de ore de la întocmire, decizia se înscrie în ordinea întocmirii într-un registru electronic ţinut de Ministerul Afacerilor Interne.

23. Se reține că în conformitate cu prevederile art. 10 CC constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

24. Așa cum a fost specificat, materialele cauzei atestă că la 04.03.2023, de către agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru” a INSP al IGP, a fost întocmită decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator, prin care Botnarenco Ion, născut la ***** a fost sancționat cu amendă în cuantum de 375 lei, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM (f.d. 9).

25. Din conținutul deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 reiese că aceasta a fost emisă de către

agentul constatator în lipsa declaraţiei contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

26. Aceasta reprezintă o omisiune procedurală care contravine dispozițiilor exprese ale art. 451/1 alin. (1) lit. b) CC și art. 451/2 alin. (1) lit. g CC. Ori, din esența normelor enunțate este evident că agentul constatator era autorizat de legiuitor să soluționeze cauza contravențională în baza propriilor sale constatări, doar în cazul în care persoana acceptă constatările lui, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvîrşirea contravenţiei. Potrivit legii, această circumstanță se reflectă, prin anexarea la dosar a declarației contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

27. Din esența normelor enunțate este evident că atunci când una din condițiile art. 451/1 CC (1) nu este întrunită, agentul nu mai poate soluționa cauza în odinea procedurii simplificate și urmează să recurgă la prevederile generale de soluționare a cauzei, adică să administreze probe care să demonstreze fapta și vina persoanei acuzate contravențional.

28. Se reține că studierea conținutului deciziei nr. DCA01235856 relevă că aceasta nu conține declarația lui Botnarenco Ion cu privire la faptul că ar recunoaște constatările personale ale agentului constatator și ar accepta întocmirea deciziei în privința sa.

29. Aceste circumstanțe impun concluzia că, agentul constatator era conștient de imposibilitatea aplicării art. 451/1 CC (care nu prevede modalitatea de întocmire a deciziei când persoana nu acceptă constatările agentului constatator, or acordul persoanei este o condiție obligatorie de examinare a cauzei în procedură simplificată).

30. În condițiile în care la materialele cauzei nu este consemnat acordul acuzatului contravențional cu constatările personale ale agentului statului, iar primul, neagă prin recursul său, comiterea contravenției ce i se impută, invocând faptul că nu este de acord cu amenda aplicată și, mai mult, că nu recunoaște constatările agentului constatator în cazul înaintării recursului asupra deciziei întocmite de către acesta, în situația în care la speță nu au fost administrate careva probe capabile să răstoarne prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul, instanța de judecată este în imposibilitate de a se sprijini pe autoritatea faptului constatat în decizie și de a reține baza faptică specificată de agentul constatator în aceasta, mai ales în condițiile în care, elementele speței demonstrează că ultimul, în mod deliberat a încălcat procedura stabilită de art. 451/1 CC și 451/2 CC.

31. Se mai reține că omisiunile menționate supra reprezintă un impediment creat de agentul constatator în calea verificării aspectelor stabilite de art. 443 alin. (6) CC. Se reține că potrivit art. 445 alin. (1) CC, această omisiune și arbitrariul admis de agentului constatator, atrage nulitatea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator, deoarece, în circumstanțele în care comiterea contravenției imputate lui Botnarenco Ion a fost constatată în baza constatărilor personale ale agentului constatator, acest lucru ar fi trebuit să fi fost acceptat de către recurentul Botnarenco Ion, iar declarația scrisă a acestuia la aplicarea procedurii simplificate era obligatorie în acest sens.

32. În condițiile respective, pornind de la prevederile art. 451/1 alin. (1) lit. b) CC și art. 451/2 alin. (1) lit. f) și g) CC, întrucât nerespectarea normelor enunțate mai sus, împiedică instanța de judecată să verifice veridicitatea faptelor specificate de agent în decizie, precum și să rețină caracterul obiectiv al acestora, luând în calcul faptul că la dosar lipsesc probele care ar fi în măsură să răstoarne prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul contravențional, pornind de la competențele ce-i revin potrivit prevederilor art. 451/4 alin. (2) lit. a) CC, instanța

de judecată, a ajuns la concluzia de a admite recursul formulat de Botnarenco Ion, născut la ***** şi de a anula decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 din 04.03.2023, prin care Botnarenco Ion, născut la ***** a fost sancționat cu amendă de 375 lei în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) CC al RM, precum și de a dispune încetarea cauzei contravenționale, în legătură cu nulitatea deciziei de sancționare dar și pe motiv că nu există faptul contravenției.

33. Se reiterează că toate cele specificate la alineatele anterioare au determinat instanța să considere că în speță nu au existat circumstanțe faptice obiective în măsură să răstoarne prezumția de nevinovăție a cet. Botnarenco Ion, născut la ***** și să demonstreze că acesta ar fi comis contravenția prevăzută de art. 240 alin. (1) CC al RM. Aceleași omisiuni, pun instanța de judecată în imposibilitate să stabilească un oarecare adevăr judiciar (adevăr demonstrat prin probe) și să verifice veridicitatea faptelor reținute de agentul constatator în decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023.

În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), art. 451/4 alin. (1), art. 474 alin. (1) lit. k) CC, instanța de judecată a

D E C I S :

Se admite recursul depus de Botnarenco Ion, născut la *****.

Se anulează integral decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator nr. DCA01235856 emisă la 04.03.2023 de agentul constatator Jenari Vladimir din cadrul DP „Centru” A INSP al IGP, prin care Botnarenco Ion, născut la *****, c/p *****, a fost sancționat cu amendă de 375 lei, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravențional al RM.

Se încetează procesul contravenţional pe marginea acuzației formulate în raport cu Botnarenco Ion, născut la *****, c/p *****, de comitere a contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) din Codul contravențional al RM, în legătură cu nulitatea deciziei de sancționare și lipsa probelor care ar demonstra existența faptei contravenționale.

Decizia este irevocabilă de la data pronunțării acesteia.

Președintele ședinței
Judecător Negru Alexandru